

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo Zvánovického občasníku. Vychází sice o něco později než jsme plánovali, proto zde naleznete některé články vztahující se k měsíci říjnu, které však mají trvalou platnost.

Opoždění uzávěrky bylo způsobeno hlavně čekáním na vyřešení problému s pronájmem prodejny. Jak to dopadlo a další aktuality čtete na straně 2.

Toto vydání zpravodaje je vlastně tak trochu jubilejní i když číslo v záhlaví to nenaznačuje. První výtisk obnovených Mlýnských kamenů vyšel v prosinci 2006, takže příštím číslem již započneme druhý rok vydávání. To plánujeme vydat ještě před Vánocemi.

Společenská kronika

Naši jubilanti

20. listopadu oslaví 82. narozeniny pan
František Matys

*K významnému výročí
blahopřejeme*

Oznámení

Setkání seniorů

Tradiční předvánoční setkání se uskuteční
v sobotu 1.12.2007 na Obecním úřadě.

Josef Lada – 120. výročí narození

K této příležitosti připravila Česká televize velký zábavný program pod názvem
Mikulášská v Hrusicích
Vysílat ho bude ve čtvrtek 6.12.2007 od 20 hodin na programu ČT1.

Lesní lázně ve Zvánovicích

v areálu Hotelu Legner
přijmou externí spolupracovníky na post
lázeňská – masér.

Informace:

tel.: 732 163 746

e-mail: preislerova@wellnes-beauty.cz

Vítání občánků

Dne 28. září se na Obecním úřadě konalo tradiční vítání dětí narozených v uplynulém roce, které jsou v naší obci přihlášeny k trvalému pobytu. Protože k přihlášení dochází z administrativních důvodů mnohdy se zpožděním, nepodařilo se nám během roku ve Zpravodaji všechna jména uveřejnit, což nyní napravujeme.

Uvítány byly tyto děti:

Filípek Horský

Adélka Nigrinová

Matěj Titz

Adélka Kurcová

Vojtěšek Chejn

Všem přejeme, aby se jim ve Zvánovicích líbilo.

Obecní úřad informuje

Prodejna

Dne 12.9.2007 vyvěsil obecní úřad záměr obce o pronajmutí provozovny prodejny potravin od 1.1.2008. Na toto oznámení se ozvali dva zájemci, kteří chtěli tuto provozovnu nadále provozovat jako prodej potravin s rozšířením o rychlé občerstvení, jako kavárnu nebo vinárnu, s vyvařováním jídel apod.

Při jednání v zastupitelstvu obce o výběru nového nájemce byly některými zastupiteli kladeny na další provoz takové podmínky, že oba zájemci od svého záměru upustili a odstoupili od žádosti k pronájmu budovy. Zatím není zájemce žádný a od 1.1.2008 bude zřejmě provozovna uzavřena.

Dětské hřiště - park

Občanské sdružení Komunitní centrum Zvánovice, které bylo v měsíci říjnu založeno, podává jménem obce Zvánovice žádost o výstavbu dětského hřiště - parku pro děti a mládež od 3 do 16 let.

Umístění tohoto hřiště je uvažováno v prostoru za bývalým MNV č. p.31, kde bude vyčištěna plocha zahrady od náletu a kontejnery na tříděný odpad a kovový odpad přemístěny na jiné místo.

Návrh na vybavení hřiště se urychleně zpracovává spolu s nejvýhodnější nabídkou na zhotovitele.

Vodovod a kanalizace s ČOV

Na vodovod je stále podána žádost o dotaci, zatím není možno realizovat. Dosud není zajištěna dotace na přivaděč do naší obce.

Na kanalizaci s čistírnou odpadních vod podává obec žádost o dotaci v měsíci listopadu 2007. Jelikož je ale výše dotace omezena do výše max.40 mil., uvažuje se o vybudování vlastní čističky a napojení asi 2/3 obce. Dostavba by v budoucnu probíhala z případných dalších dotací nebo dle možností obce.

Výročí roku

Emanuel Brožík – 120 let od narození

Možná jste jméno tohoto člověka ještě nikdy neslyšeli, přesto je jeho dílo poměrně rozsáhlé a různorodé. Pak vás jistě překvapí i to, že se narodil ve Zvánovicích.

V mnoha encyklopediích byste ho hledali marně a pokud už se vám to povede, naleznete informace v rozsahu několika řádek. Většinou tam není uvedeno ani jeho rodiště. Proto jsme se snažili vypátrat něco bližšího o jeho životě, což se podařilo jen částečně. S jeho dílem to dopadlo lépe, mnoho informací se podařilo vypátrat za pomoci internetu.

Jisté je, že se Emanuel Brožík narodil ve Zvánovicích dne 10.8.1887 v č.p. 24 – bývalé hospodě. Jeho otec František pocházel z Trokavce (dnes často zmiňovaného v souvislosti s umístěním amerického radaru) a matka Josefa, rozená Kuglerová, byla dcerou mistra koláře z Bělohradu. Nevíme jak dlouho rodina Brožíkova ve Zvánovicích pobývala, avšak malý Emanuel zde už do školy nechodil.

Další stopa je až z roku 1911, kdy se přihlásil se svou matkou – tehdy již vdovou – k pobytu ve Vršovicích č.p. 538 (dnešní Kodaňská ulice). V té době už byl členem operního souboru Divadla na Vinohradech (1908-1919) a později až do roku 1932 dramaturgem Vinohradské zpěvohry.

Kromě toho psal libreta k operetám, často spolupracoval s hudebním skladatelem Rudolfem Piskáčkem. Sám také skládal písně, taneční i chrámovou hudbu. Byl autorem několika frašek, veseloher a námětů k filmům. V některých si dokonce zahrál menší role.

K nejznámějším dílům na kterých se podílel, patří například operety Tulák a Perly panny Serafinky. Známa je i píseň Šeříky bílé (zpíval ji Karel Hála), ke které Brožík napsal český text. Nebývalé popularity však dosáhla píseň C. a k. polní maršálek, která zazněla ve stejnojmenném filmu v podání Vlasty Buriana. Napsal ji Jára Beneš a Brožík otextoval.

Emanuel Brožík zemřel v Praze 28. prosince 1936, tedy ve věku pouhých 49 let. Naposledy bydlel v Barthouově ulici, dnešní Mánesově v Praze 2.

Výběr z díla:

Herec ve filmu: 1935 *Hrdina jedné noci* – návštěvník ochotnického divadla, 1926 *Dobrý voják Švejk* – Švejkův druh při menáži, 1923 *Únos bankéře Fuxe* – lékař v blázinci

Námět a scénář: 1936 *Komediantská princezna*, 1926 *Aničko, vrať se!* (opereta Tulák)

Textař: 1933 *Jsem děvče s čertem v těle*, 1931 *Miláček pluku*, *On a jeho sestra*, 1930 *C. a k. polní maršálek*

Libreta k operetám a divadelní hry: nejméně 50 děl, Kromě výše jmenovaných stojí za zmínku Lehárova opereta *Paganini* – text známé písně „Vás, ženy, jsem líbal rád“ a divadelní hra *Tajemství májového jitra*, napsaná podle románu J. Snížka: Pes a kus masa– na téma skutečného zločinu, který se stal nedaleko Stříbrné Skalice (vražda hajného).

A ještě jedna zajímavost nakonec: Emanuel Brožík se narodil ve stejném roce jako Josef Lada. Jeho slávy nedosáhl, teoreticky se však mohli znát nebo alespoň setkat v Praze, kde oba působili ve stejném období.

Kronika obce Zvánovice od roku 1918

Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 20. prosince 1922 byl jsem já Josef Špringer obuvník ve Zvánovicích ustaven prvním kronikářem zdejší obce.

Obec čítá 496 duší, 91 p. čísel, jedna škola a kaplička. Obyvatelé jsou všichni Češi. Vyznání církve římskokatolické, československé a několik rodin bez vyznání. Poloha obce kopcovitá, prostřed obce jest velký rybník. Katastr patřící k obci měří 1092 ha 4ar 74 m². Z toho připadá na obecní majetek: lesa 23 ha 74 ar 94 m², cesty 16 ha 70 ar 39 m², pastvina 13 ha 48 ar 15 m², náves 4 ha, 13 ar 44 m², polí 2 ha 814 ar 98 m², louka 2 ha 60 ar 32 m², rybník 83 ar 80 m², zastavěno - obecní budovy 16 ar 55 m².

Průmysl v obci žádný, jediné se pálí dřevěné uhlí a odváží se do továren. Občané většinou se věnují hospodářství, obdělávání půdy a pěstování skotu. Celkově hovězího skotu se v obci chová kolem 400 kusů, z něho použito 20 párů k tahu, poněmž krav, jest 15 párů tažných koní. Nejvíce se selo žito a oves, za a po válce se hodně sela pšenice. Též v obci naši jest dosti dělnictva a řemeslníků, kteří odchází po práci do okolí. Též v naší obci je několik rodin nemajetných, které používají zdarma obecních bytů v č. p. 31, kde jest i obecní kovárna.

Život v obci byl poměrně klidný, třebaže obyvatelstvo rozděleno na dvě strany politické – sociálně demokratickou a agrární. Dostí obec naše se lišila od sousedních obcí svým pokrokem a vzděláním. Byly to spolky: Vzdělávací, Obec baráčníků a Sokol, které byly průkopníky a vzpruhou naší obce.

Přišla válka, vypovězena Rakouskem 28. července 1914

Srbsku. Zpočátku narukovalo mužstvo do 37 let. Rád nešel nikdo. Prodloužením války museli na vojnu i nevojáci a to až do padesáti let. Za války bylo zle, o životní potřeby bylo nejhůř. Vláda rakouská prováděla реквизиici za реквизиici a odvody za odvody, tak že nezbyla mužská síla k obdělání půdy.

Mužstvo od 18 do 50let počítalo se kolem 105, z nichž povoláno na vojnu 85 mužů. 22 jich bylo usmrceno, 24 padlo do zajetí, nejvíce bylo zajatých v Rusku a Itálii., 13 zajatců vstoupilo do legie. Jeden legionář Josef Procházka, kovář, syn Františka Procházky byl zabit na Italské frontě 27.10.1918, den před naším státním převratem.

Dlouholetou válkou vojáci vypovídají poslušnost a desenterují. Za skryší jim sloužily okolní lesy, všech bylo kolem 15 mužů. Záchranou od trestu, který je čekal, byl den 28. říjen, den našeho státního převratu.

Dvacátý osmý říjen oslavován s velkým nadšením. Co označovalo znak rakouské monarchie ničilo se a pálo. Občanstvo se cítilo šťastné.

Státní převrat 28.10.1918

Prohlášením naší samostatnosti byl nadšen každý občan, na třídní politiku bylo zapomenuto. Sestavena vláda z Českých poslanců. V čele stál prezident republiky Tomáš G. Masaryk, neboť jeho jest největší zásluha našeho osvobození. Vláda vyhlásila obecní volby na den 15.6.1919. Strany politické počaly se připravovati. Drahota pomalu počala klesati. Po převratě vše o polovinu kleslo na ceně.

V roce 1919 v prvních měsících se vraceli nejvíce vojáci k svým rodným, nyní se mohli teprv zjistiti oběti hrozné války.

Válka vyžádala tyto oběti mrtvé:

Josef Procházka kovář, padl co legionář
Jan Zámyslický
František Baloun, obuvník
Josef Povýšil, kolář
Josef Holub,
Antonín Holub
Josef Povýšil
Josef Polák, zedník
František Polák, kovář
Václav Polák, truhlář
František Krčmář, zedník
Alois Chytra, domkář
Josef Povýšil, mechanik
Václav Povýšil, tesař
František Boháček,
Josef Zítka, kožešník
Josef Jordán, kolář
Josef Zítka, domkář

Jan Boháček, dělník

Ranění:

František Zámyslický, zedník
Antonín Gernert, invalida
Josef Nesvorný, obchodník
Josef Bína, domkář
Josef Zámyslický, tesař
František Zítka, rolník

Do zajetí přišli do Ruska:

Václav Křivánek, obuvník
Josef Vávra, syn rolníka
Václav Povýšil, domkář
Josef Jordán, kovář
František Bína, dělník
František Zítka, sladovník
Stanislav Šindelář, syn rolníka
Josef Zámyslický, tesař

Josef Špringr, obuvník
Václav Adámek, obuvník
Karel Vejvoda, tesař
Vincenc Veselý, dělník
Jan Znamenáček
Josef Polák, obuvník
Josef Švejda, zedník
Jan Pohorál, zedník
Jaroslav Hrouda, dělník
František Devera, zedník
Jan Vykoukal, rolník
František Kaše, domkář

V Itálii byli zajati:

Josef Procházka, kovář
Karel Zítka, rolník
František Vávra, obuvník
Josef Matys, syn rolníka

pokračování na str. 4

Mnozí z těchto si ani neoddechli z válečných útrap a opět museli do válečné vřavy hájiti Slovensko před vpádem Maďarů.

V legie vstoupili:

Václav Krivánek, obuvník – z Ruska přejel do Francie a tam vstoupil do Francouzské legie.

V Ruské legii:

František Bína, dělník
Václav Povýšil, domkář
Josef Vávra, syn rolníka
Stanislav Šindelář, syn rolníka
Jaroslav Hrouda, dělník
Josef Jordán, kovář
Václav Adámek, obuvník
Karel Vejvoda, tesař

V Italské legie vstoupili:

Josef Procházka, kovář
Karel Zítka, rolník
František Vávra, obuvník
Josef Matys, syn rolníka

Každý si přinesl nějakou památku, ponejvíce zárodek nemoci.

(konec úryvku z kroniky obce, v roce 1922 zapsal kronikář Josef Špringer)

Legionář Josef Procházka

V roce 1922 byl ve Zvánovicích postaven pomník padlým v první světové válce. Jako první na seznamu jmen vytesaných do žulové desky je uveden legionář Josef Procházka.

Josef Procházka se narodil 11. června 1893 v rodině místního kováře Františka Procházky. Rod Procházek byl po několik generací nájemcem obecní kovárny v č. p. 31 (později v této budově byl MNV). Mladý Josef zůstal věrný rodinné tradici a vyučil se rovněž kovářem.

Jeho plány do budoucna však překazila světová válka. I on, jako mnoho dalších mužů, byl povolán do Rakousko-uherské armády. Nastoupil k 2. praporu polních myslivců v hodnosti vojína. 7. srpna 1916 byl zajat u Mt. Sabatina. Následující měsíce trávil v zajateckém táboře v Padule. Celkem 2500 zajatců zde bylo ubytováno ve starém nezařízeném klášteře.

Začátkem roku 1917 došlo k založení Českého dobrovolnického sboru. Teprve v dubnu italská vláda povolila vznik Československých legií, do kterých se přihlásil i Josef Procházka.

Dne 3. dubna 1918 nastoupil k 31. pěšímu pluku Italských legií, později byl přearován k 39. pěšímu pluku - průzkumnickému a povýšen na desátníka. Zúčastnil se bojů na Piavě, kde mnoho jeho druhů přišlo o život.

Josefa štěstí opustilo později - padl v boji dne 27. října 1918 u Fontiga di Sernaglia. Patří k těm, na jejichž počest se i letos rozezněly zvony nejen v Roveretu.

Zvon míru v Roveretu

V celé naší zemi jsou pomníky obětem první světové války, kdy jsme se v rámci Rakousko-Uherska přímo podíleli na válečných akcích. Všeobecná mobilizace postihla mnoho generací mužů a tisíce se jich nikdy do své vlasti nevrátily. Spočívají v hrobech na všech bojištích Evropy a Asie. I jejich prolitá krev napomohla vzniku samostatného Československa. Jim na počest zní Zvon míru z Roveretu.

V severní Itálii, v pohoří Monte Baldo nedaleko města Rovereta, zaujaly naše legie pozice koncem léta 1918. V září zde probíhaly kruté boje. Československé legie, bojující na italské straně, měly tolik obětí, že Italové dodnes s úctou vzpomínají na tyto padlé.

Ve výroční den našeho státu, 28. října, každý rok ve 21 hodin rozeznívají 200 úderů Zvon svobody. Není to jen tak nějaký zvon. Právě v Roveretu bylo v roce 1918 mezi Itálií a Rakousko-Uherskem podepsáno příměří.

Místní farář Don Rosaro poté navrhl, aby ze zbytků zbraní, které zůstaly po okolí, byl ulit zvon. Ten by svým hlasem připomínal památku obětí války. První a posléze i druhý zvon ale praskl. Dnes je na návrší zvon třetí – výškou 3,3 m považovaný za jeden z největších funkčních zvonů světa.

Česká myšlenka připojit se ke světové poctě vznikla na základě putovní výstavy o čs. legiích. V roce 2001 se idea realizovala pod názvem Říčanská výzva, nabádající ke spoluúčasti další místa v celé republice. Každým rokem přibývají další města a obce, kde se v den státního svátku 28. října večerním tichem nesou hlasy zvonů na památku toho, že nezapomínáme, co stála svoboda.

Mlýnské kameny Zvánovické: <http://mlynske.kameny.googlepages.com> Vydává OÚ Zvánovice pro svoji potřebu

Redakční rada: Jaroslav Švarc, Stanislava Pácová, Josef Jordán, Věra Herková

Příspěvky, náměty, připomínky můžete zasílat na e-mail: Zvanovice@gmail.com, písemně nebo osobně na OÚ Zvánovice, Školní 99, 251 65 Ondřejov, e-mail: ObecZvanovice@tiscali.cz, <http://obeczvanovice.sweb.cz>
